

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๐๑/๐๑/๑๗๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๔๒๒ ถ.พญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยอ้างว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว จึงให้นำเข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตระหนักเป็นอย่างดีถึงภาระของภาครัฐที่จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน หากแต่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความวิตกและห่วงใยในปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งขอครหาว่ารัฐบาลไม่มีความจริงจังต่อการปฏิรูปการเมือง และเป็นการก้าวท้าวการเลือกตั้งที่กำลังจะมีมา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงขอเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติถึงความไม่ถูกต้องเหมาะสม ที่จะเกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ที่ไม่สอดคล้องต่อสาระสำคัญในหลักการพื้นฐานสิทธิมนุษยชน ดังต่อไปนี้

๑) หลักการพื้นฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากการใช้อำนาจของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายใน และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.)

ในภาวะปกติหรือภาวะฉุกเฉินก็ตาม การใช้อำนาจของฝ่ายบริหารหาได้ก่อให้เกิดการยกเว้นในระบบกฎหมาย ซึ่งในนานาอารยประเทศต่างยอมรับว่า การใช้อำนาจของฝ่ายบริหารต้องอยู่ภายใต้การตรวจสอบการใช้อำนาจโดยองค์กรตุลาการ เพื่อเป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนภายใต้หลักนิติธรรม อันเป็นหลักการที่ต้องได้รับการยึดถือโดยเคร่งครัด แต่ในร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ที่บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย และยังได้บัญญัติต่อไปว่า ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ทั้งหมดนี้มีผลเท่ากับเป็นการยกเลิกอำนาจตุลาการและขัดต่อหลักนิติธรรมอย่างชัดเจน

๒) สาระสำคัญของบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ ในประเด็นที่สำคัญ กล่าวคือ

//๑)ตามที่กำหนดว่า.....

(๑) ตามที่กำหนดว่า ห้ามการใช้ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคม หรือการใช้ยานพาหนะ นั้น ขัดต่อเสรีภาพในการเดินทาง และกติการะหว่างประเทศฯ ข้อ ๑๒ ที่ กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการโยกย้าย ภายในดินแดนของรัฐนั้น

(๒) ตามที่กำหนดว่า ห้ามมิให้มีการชุมนุม หรือมั่วสุมกัน ห้ามการแสดงมหรสพ ห้ามการโฆษณา เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นการชักชวนหรือยุยงให้มีการกระทำผิดกฎหมาย อัน เป็นการขัดต่อเสรีภาพในการชุมนุม และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น และกติการะหว่างประเทศฯ ข้อ ๒๑ ที่กำหนดว่า สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง และข้อ ๑๙ ที่กำหนดว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

(๓) ตามที่กำหนดว่า ห้ามมิให้บุคคลได้ออกนอกเคหสถานภายในระยะเวลาที่ กำหนด นั้น เป็นการขัดต่อเสรีภาพในการเดินทาง เช่นเดียวกับ (๑) ข้างต้น

(๔) ตามที่กำหนดว่า ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือพยานหลักฐานที่ เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร นั้น เป็นการขัดต่อสิทธิของบุคคลใน ทรัพย์สิน

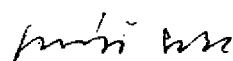
(๕) ตามที่กำหนดว่า ในการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลที่ต้องสงสัย ให้เจ้า พนักงานควบคุมตัวได้ไม่เกินเจ็ดวัน และขยายระยะเวลาควบคุมตัวต่อได้อีกคราวละเจ็ดวัน แต่รวม ระยะเวลาควบคุมตัวทั้งหมดต้องไม่เกินสามสิบวัน อันขัดต่อกติการะหว่างประเทศฯ ข้อ ๙ ข้อ ๓ ย่อย ที่กำหนดว่า บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวในข้อหาทางอาญา จะต้องถูกนำตัวโดยพลันไปยังศาล ซึ่งประเทศไทยได้ทำด้วยแถลงตีความประกอบการเข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพล เมืองและสิทธิทางการเมือง ว่า “การนำตัวโดยพลันไปยังศาล” นั้น หมายถึง ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้ เกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง

ฯลฯ

ดังนั้น ด้วยข้อวิพากษ์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับขณะนี้กำลังจะมีการเลือกตั้ง จึงไม่สมควรอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติ ที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และกติการะหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติจึงขอเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อได้โปรดพิจารณาไม่รับรองการออก พระราชบัญญัติดังกล่าว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ศาสตราจารย์เสนอห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๑๙ ๒๙๖๐ (Jack)

แถลงการณ์คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เรื่อง ขอให้ยกเลิกการออกพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ.

๑. ตามที่คณะรัฐมนตรีได้เร่งรัด ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ในช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๐ และถูกวิพากษ์วิจารณ์คัดค้านจากหลายฝ่ายในสังคมอย่างกว้างขวาง ทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติก็ได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ขอให้ระงับความคิดที่จะออกกฎหมายเผด็จการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงฯ ฉบับดังกล่าว

๒. การที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ โดยอ้างว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว ก่อนนำเข้าสู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป นั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตระหนักเป็นอย่างดีถึงภาระของภาครัฐที่จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน หากแต่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีความวิตกและห่วงใยในปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งข้อครหาว่ารัฐบาลไม่มีความจริงใจต่อการปฏิรูปการเมือง และเป็นการก้าวก้าวการเลือกตั้งที่กำลังจะมีมา จึงมีข้อเสนอแนะต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ถึงความไม่ถูกต้องเหมาะสม ที่จะเกิดจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ ที่ไม่สอดคล้องต่อสาระสำคัญใน หลักการพื้นฐานสิทธิมนุษยชน ดังต่อไปนี้

๑) หลักการพื้นฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนจากการใช้อำนาจของคณะกรรมการรักษาความมั่นคงภายใน และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.)

ในภาวะปกติหรือภาวะฉุกเฉินก็ตาม การใช้อำนาจของฝ่ายบริหารหาได้ก่อให้เกิดการยกเว้นในระบบกฎหมาย ซึ่งในนานาอารยประเทศต่างยอมรับว่า การใช้อำนาจของฝ่ายบริหารต้องอยู่ภายใต้การตรวจสอบการใช้อำนาจโดยองค์กรตุลาการ เพื่อเป็นหลักประกันการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชนภายใต้หลักนิติธรรม อันเป็นหลักการที่ต้องได้รับการยึดถือโดยเคร่งครัด แต่ในร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงในราชอาณาจักร พ.ศ. ที่บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางวินัย และยังได้บัญญัติต่อไปว่า ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง หรือการกระทำตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ทั้งหมดนี้มีผลเท่ากับเป็นการยกเลิกอำนาจตุลาการและขัดต่อหลักนิติธรรมอย่างชัดเจน

๒) สาระสำคัญของบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ ในประเด็นที่สำคัญกล่าวคือ

(๑) ตามที่กำหนดว่า ห้ามการใช้ หรือกำหนดเงื่อนไขการใช้เส้นทางคมนาคม หรือการใชยานพาหนะ อันเป็นการขัดต่อเสรีภาพในการเดินทาง นั้น ขัดต่อกติการะหว่างประเทศฯ ข้อ ๑๒ ที่กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการโยกย้าย ภายในดินแดนของรัฐนั้น

(๒) ตามที่กำหนดว่า ห้ามมิให้มีการชุมนุม หรือมั่วสุมกัน ห้ามการแสดงมหรสพ ห้ามการโฆษณา เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นการชักชวนหรือยั่วยุให้มีการกระทำความผิดกฎหมาย อันเป็นการขัดต่อเสรีภาพในการชุมนุม และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนกติการะหว่างประเทศฯ ข้อ ๒๑ ที่กำหนดว่า สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง และข้อ ๑๙ ที่กำหนดว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง

(๓) ตามที่กำหนดว่า ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคสสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด นั้น เป็นการขัดต่อเสรีภาพในการเดินทาง เช่นเดียวกับ (๑) ข้างต้น

(๔) ตามที่กำหนดว่า ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงในราชอาณาจักร นั้น เป็นการขัดต่อสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน

(๕) ตามที่กำหนดว่า ในการจับกุมและควบคุมตัวบุคคลที่ต้องสงสัย ให้เจ้าพนักงานควบคุมตัวได้ไม่เกินเจ็ดวัน และขยายระยะเวลาควบคุมตัวต่อได้อีกคราวละเจ็ดวัน แต่รวมระยะเวลาควบคุมตัวทั้งหมดต้องไม่เกินสามสิบวัน อันขัดต่อกติการะหว่างประเทศฯ ข้อ ๙ ข้อ ๓ ย่อย ที่กำหนดว่า บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวในข้อหาทางอาญา จะต้องถูกนำตัวโดยพลันไปยังศาล ซึ่งกรณีนี้ ประเทศไทยได้ทำถ้อยแถลงตีความประกอบการเข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ว่า “การนำตัวโดยพลันไปยังศาล” นั้น หมายถึง ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง

ฯลฯ

ดังนั้น ด้วยข้อวิพากษ์ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่กล่าวมาข้างต้น ประกอบกับขณะนี้กำลังจะมีการเลือกตั้ง จึงไม่สมควรอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญฯ และกติการะหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคี คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงขอเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้โปรดพิจารณาไม่รับรองการออกพระราชบัญญัติดังกล่าว

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๐